

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 17 lutego 2023 r.

Znak: ZPS-3.431.13.15.2022.SB

**Pan
Andrzej Chmielewski
Burmistrz Drawna**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniach 11-13 stycznia 2023 r. przeprowadzona została kontrola w trybie zwykłym w Gminie Drawno. Czynności kontrolne wykonywane były w Urzędzie Miejskim w Drawnie, przy ul. Kościelnej 3 oraz w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Drawnie, przy ul. Kościuszki 9.

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie na podstawie upoważnień Nr 99/2022 z 4 stycznia 2023 r. i Nr 99.1/2022 z 12 stycznia 2023 r. w składzie: Sylwia Buczkowska – główny specjalista, osoba kierująca zespołem, Karolina Czaja-Śmietana – starszy inspektor wojewódzki i Patrycja Matuszewska – inspektor wojewódzki.

Kontrolą objęto sposób realizacji zadań nałożonych na gminę przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 13 stycznia 2023 r. oraz realizację zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonych w dniach 15 i 17 kwietnia 2019 r. w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Drawnie oraz w dniu 18 kwietnia 2019 r. w Urzędzie Miejskim w Drawnie.

Ustaleń dokonano na podstawie analizy dokumentacji dostępnej w Urzędzie Miejskim i w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Drawnie oraz wyjaśnień udzielonych przez pana Andrzeja Chmielewskiego – Burmistrza Drawna oraz pana Grzegorza Zielińskiego – kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Drawnie na podstawie upoważnienia Nr 1/2023 Burmistrza Drawna z dnia 3 stycznia 2023 r.

Akta kontroli str. 1-17

Działalność Gminy Drawno w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.³

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447 ze zm.)

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477)

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Oceny dokonano na podstawie analizy sposobu realizacji przez Gminę Drawno następujących zadań z zakresu wspierania rodziny.

1. Opracowanie i realizacja 3-letniego programu wspierania rodziny.

W kontrolowanym okresie, w Gminie Drawno obowiązywały dwa gminne programy wspierania rodziny: na lata 2019-2021 przyjęty Uchwałą Nr II/14/2018 Rady Miejskiej w Drawnie z dnia 5 grudnia 2018 r. oraz na lata 2022-2024 przyjęty Uchwałą Nr XXXVII/232/2021 Rady Miejskiej w Drawnie z dnia 28 grudnia 2021 r., z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2022 r. Oznacza to, że zachowana została ciągłość w opracowywaniu i realizacji programów wspierania rodziny.

W kontrolowanym okresie, dwukrotnie przekazano Radzie Miejskiej w Drawnie sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny (5.03.2021 r. i 24.02.2022 r.). Terminy przekazania były zgodne z przepisami. W sprawozdaniach przedstawiono potrzeby związane z realizacją zadań.

Z informacji przekazanych przez kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Drawnie wynika, że gmina w ramach realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obejmuje rodziny zagrożone kryzysem lub przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wsparciem ośrodka. Ośrodek zapewniał pomoc w formie asystentury, pracy socjalnej, dożywiania dzieci, pomocy rzeczowej i finansowej oraz wsparcia specjalistów (psycholog, terapeuta, prawnik).

Na terenie gminy organizowano festyny rodzinne, dzieciom zapewniono możliwość udziału w zajęciach rozwijających zainteresowania, zorganizowano kolonie letnie. Rodziców motywowano do udziału w szkoleniach podnoszących kompetencje rodzicielskie. Dzieciom zapewniono możliwość udziału w zajęciach organizowanych przez placówkę wsparcia dziennego.

Pracownicy ośrodka współpracowali z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny – placówkami edukacyjnymi, służbą zdrowia, policją, sądem, kuratorami sądowymi, powiatowymi centrami pomocy rodzinie. Efektem podejmowanych działań jest poprawa funkcjonowania rodzin w środowisku, zwiększenie świadomości rodzin o istniejących zagrożeniach, podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i społecznych oraz wzmocnienie więzi i odpowiedzialności.

Akta kontroli 18-27

2. Wyznaczenie podmiotu organizującego pracę z rodziną.

Na podstawie Uchwały XIX/116/2020 Rady Miejskiej w Drawnie z dnia 4 lutego 2020 r. w sprawie nadania statutu Miejsko-Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Drawnie, zadania z zakresu wspierania rodziny wykonuje wskazany ośrodek.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: „w przypadku, gdy wyznaczonym (...) podmiotem jest ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, w ośrodku albo w centrum można utworzyć zespół do spraw asysty rodzinnej”. Kierownik ośrodka oświadczył, że w ośrodku nie został powołany Zespół ds. asysty rodzinnej.

Akta kontroli 18-23, 28

3. Kwalifikacje asystentów rodzin i sposób ich zatrudniania.

W kontrolowanym okresie, w gminie od 2014 r. zatrudniony był ten sam asystent rodziny. Posiadał wykształcenie zgodne z wymogami ujętymi w art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W okresie zatrudnienia był dwukrotnie

weryfikowany w rejestrze z dostępem ograniczonym, o którym mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym⁴.

Asystent realizował swoje obowiązki w systemie zadaniowego czasu pracy.

W ramach realizacji art. 12 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, uczestniczył w licznych finansowanych przez gminę szkoleniach z zakresu prowadzenia dokumentacji, przemocy w rodzinie, uzależnień, zaburzeń emocjonalnych (depresja, zachowania autodestrukcyjne, zespół stresu pourazowego).

Akta kontroli 29-30

4. Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wsparcia i pomocy asystenta oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

Zadanie podlegające kontroli	Ustalenia dokonane w trakcie kontroli
Wsparcie asystenta	<p>Na dzień kontroli w gminie zatrudniony był jeden asystent, który swoją opieką obejmował 9 rodzin z 24 dzieci. Zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy: „liczba rodzin objętych wsparciem jednego asystenta nie może przekroczyć 15”. W związku z tym należy stwierdzić, że liczba asystentów w Gminie Drawno była adekwatna do potrzeb gminy.</p> <p>Zgodnie z informacjami uzyskanymi od kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Drawnie, na dzień kontroli wsparciem asystenta objętych było 9 z 10 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Analizie poddano dokumentację jednej rodziny, która nie została objęta asystenturą. (Usunięto opis rodziny)</p> <p>W kontrolowanym okresie, w maju 2022 r. przeprowadzono w rodzinie wywiad środowiskowy jedynie pod kątem przyznania pomocy finansowej. W opisie podano ogólną sytuację rodziny oraz informacje o stanie higienicznym mieszkania. Nie odniesiono się do sytuacji dzieci. W teczce rodziny znajdują się liczne notatki służbowe (z okresu 3.06-31.08.2022 r.) o uzyskanych z terenu informacjach dot. spożywania alkoholu i narkotyków przez rodziców oraz częstowania nimi najstarszej córki. Nie przesłano informacji do policji z prośbą o zweryfikowanie. Nie wystąpiono też o informacje na temat rzekomych interwencji policji w rodzinie. Pracownik socjalny ograniczył się do wejścia w środowisko i rozmowy z matką na temat spożywania alkoholu. W notatkach nie zawarto obserwacji dotyczących stanu dzieci, relacji w rodzinie, metod wychowawczych stosowanych przez rodziców. We wrześniu 2022 r. ośrodek wystąpił do sądu o wgląd w sytuację rodziny, powołując się na uzyskane, niesprawdzone informacje. Przeprowadzono kolejny wywiad, matce zaproponowano wsparcie asystenta rodziny – odmówiła. Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że sytuacja rodziny była znana pracownikom ośrodka już od kilku lat. Ze względu na problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz nadużywanie alkoholu, w 2015 r. sąd wydał postanowienie o umieszczeniu starszych dzieci w pieczy zastępczej.</p>

⁴ Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 152).

Postanowienie nie zostało zrealizowane, w 2016 r. zmienione na wsparcie asystenta i kuratelę sądową. Asystentura trwała do czerwca 2018 r. Przyniosła okresową poprawę sytuacji rodziny. Po zakończeniu asystentury rodzina była monitorowana przez pracowników ośrodka. Kontrolujący stwierdzili, że działania podejmowane przez ośrodek w kontrolowanym okresie były niewystarczające. Nie weryfikowano doniesień dot. alkoholu i narkotyków w rodzinie, wizyty w rodzinie skupiały się głównie na stanie mieszkania, motywowaniu bezrobotnego partnera do pracy i rozmów nt. spożywania alkoholu. W dokumentach śladowe informacje dotyczące sytuacji dzieci. Kierownik ośrodka wskazał, że rodzina jest objęta wsparciem obecnego pracownika socjalnego od kwietnia 2022 r. Podczas rozmowy z pracownikiem kontrolujący stwierdzili, że nie posiada on pełnej wiedzy na temat sytuacji rodziny. Pracownik wyjaśnił, że nie chciał się sugerować zdaniem innych.

Oceny pracy asystenta dokonano na podstawie analizy indywidualnej 8 przypadków rodzin objętych wsparciem w kontrolowanym okresie, w tym 5, z którymi asystent zakończył współpracę (2 – osiągnięcie celów, 2 – brak efektów, 1 – zmiana miejsca zamieszkania). Na terenie gminy przebywało pięć rodzin zobowiązanych do współpracy z asystentem przez sąd.

Przeanalizowano sposób przydzielenia asystenta rodzinom. We wszystkich przypadkach objęcie rodziny wsparciem asystenta następowało zgodnie z procedurą opisaną w art. 11 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W jednym przypadku (.....) w wywiadzie brakowało podpisu klienta. Informację przekazano kierownikowi ośrodka.

Analizie poddano 12 planów pracy z rodzinami, w tym 5 opracowanych w kontrolowanym okresie. Wszystkie pierwsze plany zostały sporządzone w przeciągu miesiąca od objęcia rodziny wsparciem asystenta. Wśród planów opracowanych w kontrolowanym okresie, w 4 brakowało terminów realizacji działań, a w 5 przewidywanych efektów (plany pracy z rodzinami ..... i .....). Narusza to zapisy art. 15 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W dwóch przypadkach brakowało potwierdzenia, że plan został sporządzony we współpracy z członkami rodziny, a w jednym przypadku – w konsultacji z właściwym pracownikiem socjalnym. Z dokumentów oraz wyjaśnień uzyskanych w ośrodku wynika, że asystent sporządzał oddzielne plany pracy z pracownikiem socjalnym i oddzielne z członkami rodziny. Pouczono o konieczności opracowania jednego wspólnego dokumentu.

Asystent współpracował z instytucjami i osobami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, jednak dokumentacja w tym zakresie była bardzo lakoniczna. Pisma do jednostek zawierały niewiele informacji o dzieciach i rodzinach. W aktach rodzin brakowało istotnych dokumentów (postanowień sądowych, planów pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej, itp.). Pouczono w tym zakresie.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań asystenta rodziny należy dokonywanie

okresowej oceny sytuacji rodziny nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie jej podmiotowi organizującemu pracę z rodziną. Analizie poddano 27 ocen sytuacji rodzin, których asystent dokonał w kontrolowanym okresie. Wszystkie oceny zostały dokonane terminowo i przekazane podmiotowi organizującemu pracę z rodziną. W jednym przypadku (.....) nie dokonano oceny, zakończono współpracę z rodziną po 3 miesiącach w związku z pozbawieniem matki władzy rodzicielskiej. Kierownikowi ośrodka wskazano, że przed zakończeniem współpracy należy w każdym przypadku dokonywać oceny sytuacji rodziny.

W 5 przypadkach zakończono współpracę z asystentem, w tym w dwóch – ze względu na osiągnięcie celów (....., ...), w dwóch – ze względu na brak efektów i pozbawienie władzy rodzicielskiej (....., ...), oraz w jednym – (.....) ze względu na zmianę miejsca zamieszkania. W przypadku rodziny, która opuściła teren gminy, przekazano informacje o rodzinie do właściwego ośrodka pomocy społecznej. W pozostałych przypadkach asystent prowadził monitoring sytuacji rodzin, który był dokumentowany w postaci notatek służbowych. W przypadku rodziny ..... zakończono asystenturę pomimo obowiązującego postanowienia sądowego. Kierownikowi ośrodka wskazano, że pomimo osiągnięcia efektów i przesłania informacji do sądu, nie należy kończyć wsparcia asystenta, dopóki sąd nie zmieni postanowienia.

Wątpliwości kontrolujących wzbudziły działania asystenta i ośrodka wobec rodzin ....., ... i .....

(Usunięto opis rodziny)

Kontrolujący stwierdzili, że po uzyskaniu informacji o porzuceniu dzieci przez ojca w styczniu 2020 r., ośrodek powinien poinformować właściwego organizatora pieczy zastępczej o konieczności zabezpieczenia małoletnich. Do chwili wydania postanowienia o ograniczeniu matce władzy rodzicielskiej w sierpniu 2020 r., małoletni pozostawali praktycznie bez opieki osoby uprawnionej – matka pozbawiona władzy, konkubent osoba obca. Mimo licznych informacji dotyczących złej sytuacji w rodzinie uzyskanych z terenu oraz od dzieci, nie podjęto działań w celu ich zabezpieczenia, co mogło stanowić zagrożenie dla ich bezpieczeństwa. Kierownik ośrodka wyjaśnił, że sytuacja w rodzinie była monitorowana i zdaniem pracowników nie występowały sytuacje zagrażające nastolatkom.

W przypadku rodziny ..... zastrzeżenia kontrolujących dotyczyły zakresu pomocy oferowanej rodzinie przez asystenta.

(Usunięto opis rodziny)

W dokumentacji prowadzonej przez asystenta, większość notatek dotyczy działań podejmowanych wobec pełnoletniego brata klientki, zamiast wobec rodziny i małoletnich dzieci. Może to świadczyć o niewłaściwej organizacji pracy asystenta oraz niedostosowaniu metod pracy do potrzeb rodziny. Pouczono kierownika, że wspieranie dorosłych osób niepełnosprawnych nie należy do zadań asystenta rodziny.

	<p>(Usunięto opis rodziny)</p> <p>Na podstawie dostępnej dokumentacji nie można było podczas kontroli ustalić sytuacji prawnej starszych dzieci. Asystent nie ujął w planie pracy z rodziną działań nakierowanych na powrót dzieci – nie posiadał wiedzy na ich temat mimo, że kontaktował się w tym zakresie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Szczecinie. W dokumentach brakowało postanowień sądu oraz informacji uzyskanych z właściwego podmiotu organizującego pracę z rodziną z poprzedniego miejsca zamieszkania pani ..... W przypadku najmłodszego umieszczonego dziecka, z ośrodkiem kontaktowało się Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Choszcznie. Odpowiedzi udzielone przez asystenta były lakoniczne i nie zawierały istotnych informacji na temat rodziny (np. współpracy rodziny z asystentem).</p> <p>Wszystkie uwagi dotyczące prowadzenia dokumentacji oraz pracy asystenta przekazano kierownikowi ośrodka. Zaproponowano również zapoznanie się z wytycznymi zawartymi w „<i>Rekomendacjach metodycznych i organizacyjnych: Asystentura rodziny</i>” Izabeli Krasiejko wydanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w 2016 roku.</p>
<p>Praca z rodziną dziecka przebywającego w pieczy zastępczej</p>	<p>Art. 10 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazuje, że: „praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną”. W kontrolowanym okresie w pieczy umieszczono 4 dzieci z 2 rodzin, z tego 3 zostało przysposobionych, a jedno osiągnęło pełnoletność. Na dzień kontroli, w pieczy zastępczej przebywało 3 dzieci z 2 rodzin. We wszystkich przypadkach rodzice pozbawieni zostali władzy rodzicielskiej, niezasadna była zatem praca asystenta z rodzinami.</p> <p>Asystent pracował z 4 rodzinami, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej. W dwóch przypadkach nastąpiło pozbawienie władzy rodzicielskiej (....., ...), a w dwóch pozostałych – powrót do domu rodzinnego (....., ...). Z rodziną ..... zakończono współpracę ze względu na osiągnięcie efektów. W przypadku rodziny ..... sąd wydał kolejne postanowienie o umieszczeniu dzieci w pieczy, które zostało wykonane w ostatni dzień kontroli.</p> <p>Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań asystenta należy opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej. W przypadku rodziny ..... brakowało potwierdzenia, że 3 plany pracy z rodziną zostały sporządzone we współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz skoordynowane z planami pomocy dziecku przebywającemu w pieczy. Narusza to przytoczony przepis.</p> <p>Z informacji uzyskanych w jednostce wynika, że w kontrolowanym okresie do ośrodka wpłynęły łącznie 3 zaproszenia do udziału w posiedzeniach dotyczących okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej. We wszystkich uczestniczył</p>

	osobiście asystent rodziny. Na prośbę innych jednostek przygotowano 6 informacji na temat rodzin dzieci przebywających w pieczy zastępczej.
Zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa	Zgodnie z oświadczeniem kierownika ośrodka, gmina zapewnia mieszkańcom wsparcie asystenta rodziny, pracę socjalną, poradnictwo psychologiczne dla dzieci i dorosłych (raz w miesiącu po 2-3 godziny), poradnictwo prawne (raz w miesiącu po 2 godziny) oraz terapię uzależnień (trzy razy w miesiącu po 4 godziny). Ponadto rodziny mogą korzystać także z dyżurów specjalistów w Punkcie Interwencyjno-Mediacyjnym działającym przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Choszczynie (prawnik, psycholog, pedagog i mediator). Informacje o dyżurach specjalistów wywieszane są na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej ośrodka. Na terenie gminy organizowane są festyny rodzinne mające na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji.

Akta kontroli 31-195

5. Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.

Zgodnie z oświadczeniem kierownika ośrodka, gmina podejmowała działania promujące ideę rodzin wspierających poprzez m. in. upowszechnianie informacji i zachęcanie osób z najbliższego otoczenia dzieci i rodzin, z którymi prowadzą pracę. Ponadto na stronie internetowej ośrodka oraz na tablicy ogłoszeń ośrodka i urzędu zamieszczono informację o poszukiwaniu rodzin wpierających. Opracowano także informacje w wersji papierowej, ulotka dostępna była w ośrodku. Ponieważ w kontrolowanym okresie nie utworzono rodzin wspierających, nie było potrzeby wyodrębniania specjalnego funduszu na ich szkolenie, czy funkcjonowanie. Zgodnie z oświadczeniem kierownika ośrodka, jak tylko znajdzie się rodzina wspierająca, środki na ten cel zostaną przydzielone.

Akta kontroli 196-197

6. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.

Na terenie Gminy Drawno funkcjonuje Placówka Wsparcia Dziennego „Koniczynka” w formie opiekuńczej. Przeznaczona jest dla 15 wychowanków. Placówka działa w strukturze Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Drawnie na podstawie Uchwały Nr VII/35/2019 Rady Miejskiej w Drawnie z 26 lutego 2019 roku. Kierownik ośrodka jest jednocześnie kierownikiem ww. placówki. W placówce zatrudniony jest wychowawca. Placówka spełnia wymagania lokalowe i sanitarne, posiada właściwe opinie.

Akta kontroli 198-200

7. Monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z oświadczeniem kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Drawnie, informacje o sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych uzyskiwane są ze środowiska zamieszkania rodzin, od sąsiadów, wychowawcy placówki wsparcia dziennego, w ramach wykonywania procedury Niebieskiej Karty oraz współpracy ze szkołami, kuratorami, placówkami ochrony zdrowia oraz od anonimowych rozmówców. Każde zgłoszenie jest równoznaczne z wejściem w środowisko pracownika socjalnego, który w razie potrzeby monitoruje środowisko rodzinne dziecka. Monitoring jest dokumentowany za pomocą notatek urzędowych.

Na dzień kontroli, na terenie gminy przebywała jedna rodzina zagrożona kryzysem (.....). Opis sytuacji rodziny przedstawiony został w punkcie 4 w części dotyczącej wsparcia asystenta. Opiekę nad rodziną od kwietnia 2022 r. objął nowy pracownik socjalny – nie zapoznał się z informacjami na temat dotychczasowych działań podejmowanych wobec rodziny. Nie weryfikował informacji otrzymywanych ze środowiska. We wrześniu 2022 r. wystąpiono do sądu o wgląd w sytuację rodziny. Sytuacja jest monitorowana.

Akta kontroli 31-65, 201

8. Podejmowanie działań na rzecz kobiet w ciąży, ich rodzin lub rodziny z dzieckiem u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Gmina podejmowała te działania poprzez zatrudnienie asystenta rodziny, udostępnienie na stronie internetowej ośrodka informacji na temat przysługujących praw oraz możliwości ubiegania się o pomoc, wynikających z ustawy i Programu kompleksowego wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”⁵. Opracowano ulotkę informacyjną oraz lokalny informator we wskazanym zakresie.

Zgodnie z oświadczeniem kierownika ośrodka, w kontrolowanym okresie nie było rodzin/osób korzystających z jednorazowego świadczenia opisanego w art. 4 ust. 2 pkt 2 przywołanej ustawy. Do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Drawnie nie wpłynął wniosek o koordynację poradnictwa opisanego w art. 8 ustawy „Za życiem”.

Akta kontroli 31-33, 202-214

9. Sprawowanie kontroli nad podmiotem organizującym pracę z rodziną i placówkami wsparcia dziennego.

Zgodnie z art. 28a ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej burmistrz sprawuje kontrolę nad podmiotem organizującym pracę z rodziną oraz placówkami wsparcia dziennego, a na podstawie art. 28a ust. 2 przywołanej ustawy może upoważnić, w formie pisemnej, do sprawowania kontroli swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika jednostki organizacyjnej gminy.

Zgodnie z oświadczeniem kierownika ośrodka, kontrolę nad Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Drawnie oraz placówką wsparcia dziennego sprawuje Burmistrz Drawna. W 2021 r. na podstawie Zarządzenia Nr 61/2019 Burmistrza Drawna z dnia 2 lipca 2019 r. w sprawie upoważnienia pracowników Urzędu Miejskiego w Drawnie do sprawowania kontroli nad podmiotami organizującymi pracę z rodziną i placówkami wsparcia dziennego oraz określenia sposobu ich przeprowadzania, w dniu 26 sierpnia 2021 r. pracownicy urzędu przeprowadzili kontrolę w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Drawnie w zakresie organizacji pracy z rodziną. Działalność ośrodka oceniono pozytywnie, nie wydano zaleceń.

Akta kontroli 18-23, 215

10. Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

Zgodnie z oświadczeniem kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Drawnie oraz informacjami zawartymi w sprawozdaniach z realizacji gminnego programu wspierania rodziny, gmina współfinansowała pobyt dzieci w pieczy zastępczej. W okresie od 1 stycznia 2021 r. do dnia kontroli, gmina przeznaczyła na ten cel łącznie 61.475,09 zł.

Akta kontroli 216

---

⁵ Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r., poz. 1329).

11. Sprawdzenie, czy gmina sporządza sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny oraz, czy przekazuje je Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w wersji elektronicznej.

W kontrolowanym okresie, gmina przekazała Wojewodzie Zachodniopomorskiemu 3 sprawozdania rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny zgodnie z terminami określonymi w rozporządzeniu w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej⁶.

Akta kontroli 217-219

12. Przechowywanie dokumentacji osób, do których stosuje się ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Podczas kontroli stwierdzono, że dokumentacja osób, do których stosuje się ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przechowywana jest w zamkniętych szafach i chroniona przed dostępem osób nieuprawnionych.

13. Realizacja zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonych:

- w dniach 15 i 17 kwietnia 2019 r. w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Drawnie,
- w dniu 18 kwietnia 2019 r. w Urzędzie Miejskim w Drawnie.

l.p.	zalecenia z kontroli przeprowadzonej w dniach 15 i 17 kwietnia 2019 r. w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Drawnie	uwagi o realizacji
1.	plany pracy z rodziną opracowywać w konsultacji z pracownikiem socjalnym przeprowadzającym w rodzinie wywiad środowiskowy, o czym stanowi art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,	Zalecenie jest realizowane. W dwóch przypadkach asystent sporządził oddzielne plany pracy z rodziną z pracownikiem socjalnym i oddzielne z członkami rodziny. Pouczono o konieczności opracowania jednego wspólnego dokumentu.
2.	okresowych ocen sytuacji rodzin dokonywać zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy	Zalecenie jest realizowane.
3.	przydzielać asystenta zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy tj. na wniosek pracownika socjalnego, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego	Zalecenie jest realizowane.
4.	przed nawiązaniem stosunku pracy weryfikować osoby pod kątem zamieszczenia ich danych w Rejestrze, o którym mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym	W kontrolowanym okresie nie było zmiany na stanowisku asystenta rodziny - brak możliwości oceny realizacji zalecenia.

⁶ Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1195)

	zalecenia z kontroli przeprowadzonej w dniu 18 kwietnia 2019 r. w Urzędzie Miejskim w Drawnie	uwagi o realizacji
1.	przeprowadzić kontrolę nad podmiotem organizującym pracę z rodziną, o czym mowa w art. 28 a ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	Zalecenie jest realizowane.

Akta kontroli 220-221

Podsumowanie ustaleń kontroli

stwierdzone uchybienia / nieprawidłowości	<ol style="list-style-type: none"> 1) plany pracy z rodziną nie zawierają terminów realizacji działań (4 przypadki) i przewidywanych efektów (5 przypadków), 2) brak potwierdzenia, że plany pracy z rodzinami, z których dzieci przebywają w pieczy zastępczej, zostały sporządzone we współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz skoordynowane z planem pomocy dziecku przebywającemu w pieczy (3 przypadki), 3) zakończona praca z jedną rodziną mimo obowiązującego postanowienia sądowego, 4) nieadekwatne działania asystenta do potrzeb i możliwości rodzin ..... i ....., 5) niepełna wiedza asystenta na temat rodziny ..... oraz pracownika socjalnego na temat rodziny .....
przyczyny stwierdzonych uchybień / nieprawidłowości	<ul style="list-style-type: none"> – niedopatrzenie, – niewłaściwa organizacja pracy, – błędna interpretacja przepisów
skutki stwierdzonych uchybień / nieprawidłowości	<ul style="list-style-type: none"> – niewystarczające wsparcie dla rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, – błędy formalne
osoby odpowiedzialne za stwierdzone uchybienia / nieprawidłowości	Burmistrz Drawna, kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Drawnie, asystent rodziny
uprawnienia jednostki kontrolowanej	zgodnie z art. 197d ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jednostka kontrolowana może zgłosić zastrzeżenia do zaleceń pokontrolnych w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania
wpis w książce kontroli	1/2023
wystąpienie otrzymują	<ol style="list-style-type: none"> 1) Burmistrz Drawna 2) a/a

W celu podniesienia efektywności pracy Gminy Drawno w zakresie wspierania rodziny

wydają zalecenia:

znaczące:

- 1) w przypadku każdej rodziny, z której dzieci przebywają w pieczy zastępczej, opracowywać we współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej plany

- pracy z rodziną, które będą skoordynowane z planem pomocy dziecku zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 2) nie kończyć współpracy asystenta z rodziną, w sytuacji postanowienia sądu zobowiązującego rodzinę do współpracy z asystentem, bez zmiany postanowienia w tym zakresie,
  - 3) zapewnić rodzinom wsparcie asystenta adekwatnie do zdiagnozowanych problemów, potrzeb i możliwości rodziny oraz w oparciu o pełną, dostępną wiedzę dotyczącą sytuacji rodziny

zwykle:

- 1) ujmować w planach pracy z rodzinami przewidywane efekty oraz terminy ich realizacji – art. 15 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W przypadku braku zastrzeżeń do zaleceń pokontrolnych, proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie ich realizacji.

.....

Zespół inspektorów:

.....

.....

.....

Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

.....

Właściwe podpisy na oryginale.